

## Skriftlig eksamen i faget Økonomistyring

4 timers skriftlig prøve

Dette opgavesæt består af 4 delopgaver, der indgår i bedømmelsen af den samlede opgavebesvarelse med følgende omtrentlige vægte:

<b>Opgave 1</b>	<b>30 %</b>
<b>Opgave 2</b>	<b>25 %</b>
<b>Opgave 3</b>	<b>20 %</b>
<b>Opgave 4</b>	<b>25 %</b>
<b>I alt</b>	<b>100 %</b>

Til prøven er alle skriftlige hjælpemidler tilladt.

Opgavebesvarelsen skal afleveres i henhold til skolens eksamensreglement jf. bekendtgørelse nr. 782 af 17. august 2009.

Tirsdag den 1. juni 2010  
Kl. 14.00 – 18.00

Handelsvirksomheden Pagliaccio A/S importerer og forhandler varer fra Italien til forskellige kundegrupper. Virksomheden er imidlertid nu ved at være vokset så meget, at den har brug for økonomisk rådgivning for at tingene ikke "bare løber løbsk", som eneejer og direktør T. Buffo udtrykker det. Det er derfor din opgave, at hjælpe Pagliaccio A/S med de følgende problemstillinger.

## Opgave 1

Der er netop udarbejdet følgende balance pr. 31.12. 2009:

<b>Balance pr. 31/12 2009 i kr. 1.000</b>			
<b>Aktiver</b>		<b>Passiver</b>	
Goodwill	800	Aktiekapital	500
Materielle anlægsaktiver	1.465	Reserver	900
<b>Anlægsaktiver</b>	<b>2.265</b>	<b>Egenkapital</b>	<b>1.400</b>
Varelager	2.500	Banklån	3.500
Varedebitorer	4.200	<b>Langfristet gæld</b>	<b>3.500</b>
Likvide midler	85		
<b>Omsætningsaktiver</b>	<b>6.785</b>	Kortfristet del af banklån	500
		Varekreditorer	2.300
		Anden kortfristet gæld	900
		Skyldigt udbytte	450
		<b>Kortfristet gæld</b>	<b>4.150</b>
<b>Aktiver i alt</b>	<b>9.050</b>	<b>Passiver i alt</b>	<b>9.050</b>

### 1.1 Du bedes beregne og kort kommentere virksomhedens vertikale såvel som den horisontale balancestruktur.

For 2010 har T. Buffo følgende forventninger:

- Varesalget budgetteres til kr. 25.000.000, og det forventes at:
  - 10 % af salget afregnes kontant.
  - 40 % af salget forventes at være på betingelsen: 60 dage netto.
  - 50 % af salget forventes at være på betingelsen; Løbende måned + 30 dage.
- Der kalkuleres med en bruttofortjeneste på 35 % af varesalget.
- Varekøbet forventes at være lig med vareforbruget. På varekøbet forventes kredittiden at være 60 dage netto.

4. Salgsprovision budgetteres til 5 % af varesalget og betales løbende.
5. De kontante kapacitetsomkostninger budgetteres til kr. 1.500.000 pr. kvartal i 2010 og betales løbende.
6. I 2010 påregnes en samlet investering i materielle anlægsaktiver på kr. 1.000.000.
7. I året afskrives:
  - Goodwill med 20 %.
  - Materielle anlægsaktiver ultimo med 25 %.
8. Virksomheden har et banklån, der i balancen er opdelt i både langfristede og kortfristede gældsforpligtelser. Banklånet skal afdrages med kr. 500.000 hver den 31/12. Renten pr. år udgør 7 %, der ligeledes betales hvert år.
9. Der budgetteres med 25 % i selskabsskat, som betales i budgetåret.
10. Anden kortfristet gæld forventes at være steget med 10 % ultimo 2010.
11. Skyldigt udbytte fra 2009 forventes betalt umiddelbart efter generalforsamlingen i april 2010.
12. Det budgetterede resultat efter skat angives i balancen som *Overført overskud eller underskud*.

**1.2 Du bedes udarbejde et resultatbudget for 2010 i kr. 1.000.**

**1.3 Du bedes udarbejde et likviditetsbudget for 2010 efter beholdningsforskydningsmodellen i kr. 1.000.**

**1.4 Du bedes udarbejde en budgetteret balance pr. 31/12 2010 i kr. 1.000.**

## Opgave 2

Pagliaccio A/S påtænker at omlægge deres banklån på kr. 4.000.000 til et lån med en billigere rente. Banklånet kan uden videre indfries kontant til kurs 100.

Banklånet har pant i de materielle anlægsaktiver, der ikke omfatter ejendomme, idet virksomheden bor til leje hos direktøren T. Buffo, der imidlertid er villig til at stille friværdien i ejendommen til sikkerhed for et eventuelt nyt lån i forbindelse med en omlægning.

Virksomheden har modtaget følgende finansieringstilbud, som du bedes beregne på m.v.:

**Tilbud 1 (fra et realkreditinstitut)**

8-årigt annuitetslån med 4 årlige efterbetalte terminer

Hovedstol	4.200.000 kr.
Nominel rente	3 % p.a.
Udbetalingskurs	99
Kurtage	0,2 % af kursværdi
Tinglysningsgebyr	1,5 % af hovedstol + kr. 2.500
Sikkerhed	Långiver kræver pant i fast ejendom

Lånet kan opsiges hvert kvartal til indfrielse til kurs 100 eller til enhver tid med samme slags obligationer nominelt svarende til restgælden.

**Tilbud 2 (fra et andet pengeinstitut)**

8-årigt stående lån med 2 årlige efterbetalte terminer

Hovedstol	4.300.000 kr.
Nominel rente	3 % p.a.
Administrationsbidrag med	0,2 % p.a. beregnet af restgæld og opkrævet sammen ydelsen på lånet.
Udbetalingskurs	97
Kurtage	0,2 % af kursværdi
Oprettelsesgebyr	4.000 kr.
Tinglysningsgebyr	1,5 % af hovedstol + kr. 2.500
Sikkerhed	Långiver kræver pant i fast ejendom

Lånet kan til enhver tid indfries til kurs 100.

**Tilbud 3 (fra T. Buffos onkel i Italien)**

8-årigt serielån med 1 årlig efterbetalt termin

Hovedstol	550.000 Euro
Nominel rente	3 % p.a. i de 4 første år, herefter 4 % p.a.
Udbetalingskurs	kr. 7,55 pr. Euro
Stiftelsesomkostninger	60.000 kr.
Sikkerhed	Kaution fra T. Buffo personligt

Lånet kan kun indfries i Euro.

**2.1 Beregn den effektive rente for hvert af de 3 lån.**

**2.2 Vurder fordele og ulemper ved hvert af de 3 lånetilbud.**

### Opgave 3

Pagliaccio A/S har i gennem en årrække med stor succes forhandlet produktet VINCI, men producenten i Italien ønsker nu at sælge produktionsanlægget for at kunne nyde sit otium. Direktør Buffo er nervøs for, at han herefter ikke længere vil kunne få lov til at forhandle VINCI og overvejer derfor, om han skal købe produktionsanlægget og selv begynde at producere produktet.

Produktet forventes i fremtiden at have følgende afsætning og salgspris, som det fremgår af nedenstående opstilling:

	2011	2012	2013	2014
Afsætning (stk.)	30.000	25.000	15.000	10.000
Salgspris (kr.)	75	75	60	50

For produktet VINCI er der opstillet følgende forkalkulation, som forventes vil være gældende i de kommende 4 år:

Materialer	kr. 30
Arbejds løn	kr. 15
<u>Andel af kapacitetsomkostninger</u>	<u>kr. 5</u>
Variable enhedsomkostninger	kr. 50

Produktionsanlægget oplyses at have en kapacitet på 30.000 stk. VINCI pr. år.

Ejeren har fortalt direktør Buffo, at der på produktionsanlægget må forventes følgende vedligeholdelsesomkostninger på dette:

	2011	2012	2013	2014
Vedligeholdelse	10.000 kr.	20.000 kr.	20.000 kr.	25.000 kr.

T. Buffo forventer, at efter år 2014 vil markedet for VINCI være mættet. Han anslår dog, at produktionsanlægget på det tidspunkt kan sælges for kr. 50.000.

Banken vil være villig til at låne virksomheden pengene til købet til en rentesats på 6 % p.a., men T. Buffo kan normalt opnå mindst 10 % p.a. i afkast af sine investeringer.

#### 3.1 Du bedes beregne, hvor meget der maksimalt kan bydes for anlægget.

Efter intense forhandlinger med den tidligere producent af VINCI er man nået til enighed om en købspris på kr. 1.400.000 for anlægget, der skal overtages og betales ultimo 2010.

#### 3.2 Beregn både kapitalværdien og investeringens interne rentefod og vurder om investeringen er lønsom at gennemføre.

#### 3.3 Beskriv hvilke øvrige forhold virksomheden bør overveje inden investering i produktionsanlægget.

## Opgave 4

Pagliaccio A/S vil gerne forsøge at optimere sin indtjening ved hjælp af prisdifferentiering.

Man har derfor undersøgt markedet vedrørende varen PISA for sammenhænge mellem pris, afsætning og salgsfremmende omkostninger for to Købergrupper – A og B – med henblik på at finde den optimale kombination af pris, afsætning og salgsfremmende omkostninger for disse to købergrupper.

Det er muligt at gennemføre prisdifferentiering for de to købergrupper.

Resultatet af markedsundersøgelsen blev følgende:

Alternativ	Salgspris	Stk.	Salgsfremmende omkostninger
A 1	kr 180	10.000	kr 50.000
A 2	kr 175	12.000	kr 50.000
A 3	kr 170	15.000	kr 75.000
A 4	kr 160	18.500	kr 85.000
A 5	kr 150	22.000	kr 90.000

Alternativ	Salgspris	Stk.	Salgsfremmende omkostninger.
B 1	kr 220	12.000	kr 40.000
B 2	kr 210	15.000	kr 50.000
B 3	kr 200	16.800	kr 60.000
B 4	kr 180	21.000	kr 70.000
B 5	kr 170	24.000	kr 85.000

Man forventer at kostprisen for varen vil være på kr. 75, mens der dog for købergruppe B vil påløbe ekstra fragtomkostninger på kr. 10 pr. stk. Kostprisen forventes at forløbe proportionalt inden for de nævnte afsætningsmuligheder.

Imidlertid er der et problem med forsendelsen af netop denne vare, idet man inden for normal arbejdstid kun kan magte at sende 35.000 stk. Direktør Buffo har dog forhandlet sig frem til at man vil kunne sende op til yderligere 10.000 stk. mod et løntillæg på kr. 25 pr. stk.

### 4.1 Beregn den optimale afsætningsplan til de 2 købergrupper under de givne forudsætninger.

Pagliaccio A/S har netop modtaget et tilbud fra udlandet om at købe op til 15.000 stk. til en fast pris på kr. 170 og kostpris inkl. fragt forventes til denne køber at andrage kr. 80. De øvrige forudsætninger fra tidligere er fortsat gældende.

### 4.2 Beregn den optimale afsætningsplan til de 3 købergrupper under de givne forudsætninger.